

Politika nabavke

Voće, povrće, cveće i biljke

Lidl Srbija KD • Verzija 17.09.2025

Sadržaj

Naša odgovornost za voće, povrće, cveće i biljke	2
---	----------

Pozadina	Error! Bookmark not defined.
-----------------	------------------------------

Naša posvećenost	7
-------------------------	----------

Bolje razumevanje naših uticaja na osnovu analize rizika	10
--	----

Uspostavljanje ekoloških i društvenih standarda kroz sertifikacije	12
--	----

Promovisanje održivog uzgoja i transporta voća, povrća, cveća i biljaka	15
---	----

Zajedno podstičemo promene	19
----------------------------	----

Prilog 1: Lista aktivnih supstanci za voće i povrće	23
--	-----------

Prilog 2: Lista aktivnih supstanci za cveće i biljke	31
---	-----------

Glosar	37
---------------	-----------

Izvori i linkovi	42
-------------------------	-----------

Naša odgovornost za **voće, povrće, cveće i biljke**

Naše obećanje za svežinu, kvalitet i održivost

Voće i povrće za Lidl predstavlja najvažniji deo asortimana. Sa velikom strašću, svakodnevno ispunjavamo svoje obećanje: Najbolji kvalitet i svežina po najboljoj ceni. Ovaj jednostavan, ali ambiciozan princip je nepokolebljiv temelj naših vrednosti i identiteta kao prodavca svih svežih proizvoda od voća i povrća za svakodnevne potrebe.

Sveže voće i povrće su najbitniji deo asortimana za svakog prodavca hrane. Bezbednost hrane je za nas osnova. Kupci se mogu osloniti na

naše obećanje kvaliteta i svežine u svakom trenutku. Da kontinuirano ispunjavamo svoju posvećenost pokazuju i brojne međunarodne i nacionalne nagrade za svežinu i održivost. Ovi uspesi nam služe kao dokaz i podsticaj da nastavimo ovim putem, zajedno sa našim dobavljačima i partnerima, kao i da nastavimo da unapređujemo naše delovanje na polju društvenih i ekoloških pitanja.

U okviru tranzicije ka [> Planetarno zdravoj dijeti \(PHD\)](#), koja čini naučnu osnovu za globalne promene u ishrani, treba obezbediti zdrav i održiv način ishrane za sve ljude na planeti.¹ Imajući to u vidu, konzumiranje hrane biljnog porekla dobija sve više na značaju u kontekstu održivosti. Važni stubovi za postizanje ciljeva PHD su povećanje udela žitarica od celog zrna, ishrana sa više biljnih proteina, kao i veći udeo voća i povrća u ishrani.

¹ Eatforum: EAT – Lanset komisija za hranu, planetu, zdravlje, 2024

Naša odgovornost za voće, povrće, cveće i biljke

Za Lidl je održivo poslovanje jedan od ključnih strateških ciljeva za uspešnu budućnost. Preuzimamo odgovornost za sve slučajeve, u kojima poslovanje kompanije Lidl utiče na ljude i okolinu. Odgovorno poslovanje je naš način da svakodnevno iznova ispunjavamo obećanje kvaliteta i da tako osiguramo budućnost naše kompanije.

Na toj osnovi smo razvili našu strategiju korporativne društvene odgovornosti (CSR). Tako jasno usmeravamo naše nastojanje ka odgovornom poslovanju. Naše zajedničko i opšte razumevanje održivog poslovanja obuhvata šest strateških fokusnih tema: „Očuvanje resursa”, „Zaštita klime”, „Poštovanje biodiverziteta”, „Fer poslovanje”, „Promocija zdravlja” i „Učešće u dijalogu”. Ove teme opisuju kako mi kao Lidl razumemo odgovornosti za životnu sredinu, ljude i naše kupce i kako postupamo prema njima.

Naša odgovornost za voće, povrće, cveće i biljke

Sveže i zdrave namirnice su osnova našeg asortimana.

Zato mi u Lidlu nastojimo da sirovine za proizvode u našim lancima snabdevanja učinimo društveno i ekološki prihvatljivim. Svesni smo odgovornosti, jer kao trgovci hranom možemo imati značajan uticaj na to kako se uzgaja i proizvodi hrana, kao i prehrambeni proizvodi koje prodajemo.

Na taj način dajemo doprinos našim strateškim temama „Očuvanje resursa”, „Zaštita klime”, „Poštovanje biodiverziteta”, „Fer poslovanje”, „Promocija zdravlja” i „Učešće u dijalogu” koje su nam u fokusu.

Naša međunarodna CSR strategija u Lidlu

Pozadina

Osnove uzgoja voća, povrća, cveća i biljaka

Uzgoj voća, povrća, cveća i biljaka ima višestruke uticaje na ljude i životnu sredinu. Cveće i biljke iz Evrope, uglavnom dolaze iz Holandije i Italije. Van Evrope, među glavnim zemljama proizvođačima su uglavnom ekvatorijalne zemlje, poput Kenije, Kolumbije, Etiopije ili Ekvadora.

Iz Evrope, većina voća i povrća dolazi iz Španije, Italije, Francuske, Poljske i Holandije. Van Evrope, važne zemlje proizvođači su Kostarika, Južna Afrika, Kolumbija i Maroko.

Preterana/nestručna upotreba **sredstava za zaštitu biljaka i đubriva** predstavlja zdravstveni rizik za zaposlene i životnu sredinu.² Krčenje šuma i monokulture takođe ugrožavaju biodiverzitet.³

Emisije tokom uzgoja i transporta negativno utiču na klimu.
Do **30%** **emisija gasova staklene bašte** potiče iz poljoprivrede – veliki deo od toga potiče od proizvodnje sirovina.⁴

Voda je oskudno dobro i jedan od najvažnijih resursa za ljude i životnu sredinu.
70% **svetske potrošnje vode** nastaje u poljoprivredi.⁵

² Savezna agencija za životnu sredinu: Sredstva za zaštitu bilja, 2024

³ Wagner, D. L.; Grames, E. M.; Forister, M. L.; Berenbaum, M. R. & Stopak, D.: Smanjenje broja insekata u antropocenu: Smrt od hiljadu posekotina, 2021

⁴ Naš svet u podacima: Koliko ukupno od globalnih emisija gasova staklene bašte dolazi od hrane?, 2021

⁵ WWF: Potrošnja vode i nestašica vode, 2021

Naša **posvećenost**

Naša posvećenost odgovornom postupanju sa voćem, povrćem, cvećem i biljkama

Korporativna dužna pažnja u praksi

Uvereni smo da se trajni uspeh može postići samo održivim razvojem. “Za bolje sutra” opisuje ovaj stav i predstavlja naš pristup da korporativnu odgovornost pretačemo u praksu na svim poljima delovanja u Lidlu. Na našem putu prema ekološki i društveno odgovornom načinu poslovanja, sprovođenje korporativne dužne pažnje od centralne je važnosti za Lidl.

Holističkim pristupom koji uključuje celu kompaniju, Lidl obezbeđuje usaglašenost sa sopstvenim i regulatornim zahtevima društveno odgovornog poslovanja. Tim povodom smo uspostavili sveobuhvatan ≥ upravljački pristup korporativnoj dužnoj pažnji u svim strateškim fokusnim temama naše strategije društveno odgovornog poslovanja, što uključuje i upravljanje asortimanom voća, povrća, cveća i biljaka.

Lidlova strategija sirovina

Ključni deo Lidlove strategije održivosti u nabavci je društveno odgovorno i ekološki osvešćeno osmišljavanje lanaca snabdevanja sirovinama, a isto važi i za voće, povrće, cveće i biljke. Time je naša posvećenost usmerena na smanjenje negativnog ekološkog, ali i društvenog uticaja naših primarnih proizvoda – od uzgoja do berbe i dalje prerade do transporta u prodavnice – koliko god je to moguće.

Lidl je razvio opsežnu strategiju sirovina koja se zasniva na ovde prikazana **četiri stuba**, kako bi nastavio da deluje na strukturisan i ciljno fokusiran način. Njihovom primenom osiguravamo sistematski pristup postizanju naših ciljeva u pogledu sirovina.

Promovišemo odgovoran uzgoj voća i povrća, kao i cveća i biljka

1 Razumevanje uticaja

U našim lancima snabdevanja identifikujemo rizike i stvaramo transparentnost.

2 Uspostavljanje standarda

Naši dobavljači i proizvodi su sertifikovani prema priznatim standardima.

3 Promovisanje alternativa

Promovišemo održiviju poljoprivredu sa odgovornim proizvodima.

4 Podstičemo promene

Učestvujemo u inicijativama i projektima.

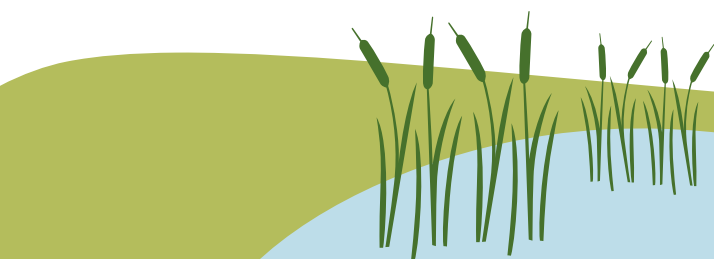
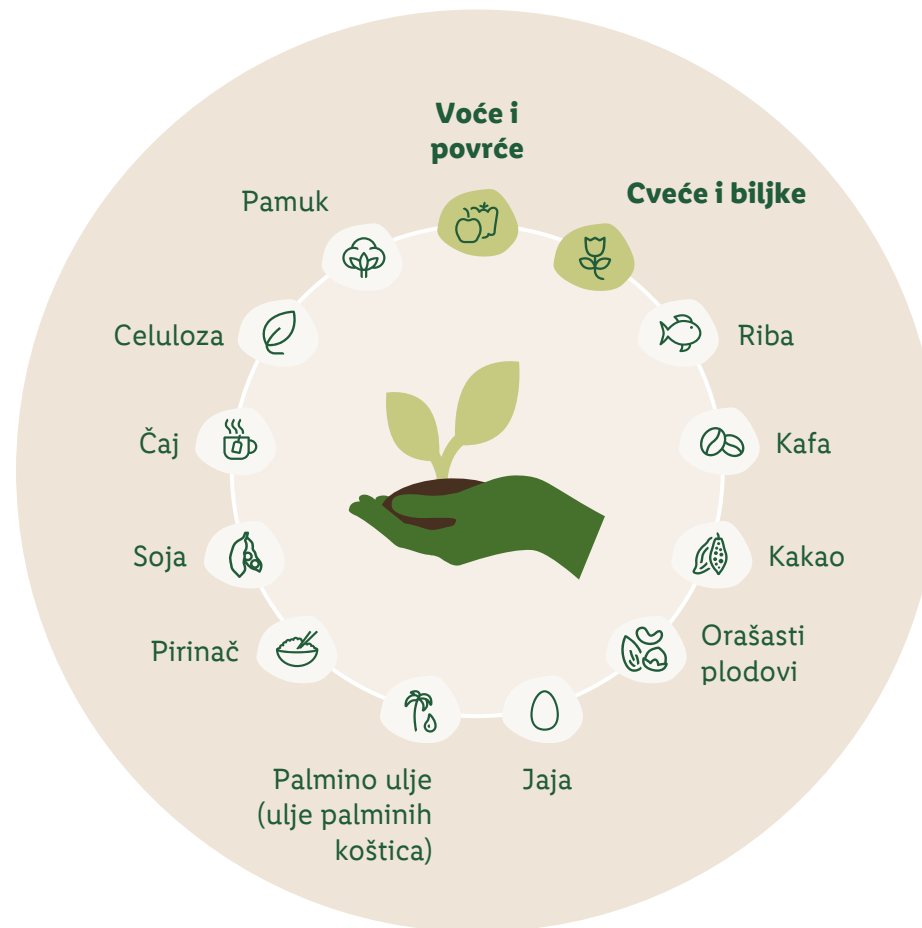
Naše postupanje sa kritičnim sirovinama

Usredsređeni smo na takozvane kritične sirovine. One su rezultat sistematske analize rizika koju smo sproveli u saradnji sa stručnjacima. Prema toj analizi, kritične sirovine nemaju samo najveći uticaj na ljude i životnu sredinu, već su i veoma relevantne za naš asortiman proizvoda.

Lidlova strategija za voće, povrće, cveće i biljke

Održivi uzgoj i proizvodnja voća, povrća, cveća i bilja za Lidl nije nikakav zadatak za budućnost, već je ključna tema naše sadašnjice. Naš cilj je da zaštitimo i odgovorno koristimo resurse duž celog lanca vrednosti primenom konkretnih mera. Svoj doprinos tome dajemo već danas.

Detaljne informacije o našem upravljanju ostalim rizičnim sirovinama naći ćete u sledećim potpoglavljima naših publikacija [Politike za nabavku sirovina](#), [Lanci snabdevanja bez krčenja šuma](#) i [dobrobit životinja](#).

U skladu sa **prvim stubom**, u našim lancima snabdevanja identifikujemo rizike i stvaramo transparentnost.

Bolje razumevanje naših uticaja kroz analize rizika

Prvi korak ka održivoj strategiji je razumevanje sopstvenih uticaja i zavisnosti i identifikovanje kritičnih tema.

Analiza rizika za bezbednost hrane

Kada je u pitanju bezbednost hrane, imamo sistem kontrole koji je zasnovan na riziku. To je razlog što Lidl redovno angažuje eksterne, nezavisne laboratorije za hemijsko-analitička ispitivanja. Više od 20.000 analiza godišnje omogućava nam da uvek imamo aktuelni pregled mogućih rezidua aktivnih supstanci u asortimanu voća, povrća, cveća i biljaka. Naše analize ne samo da osiguravaju bezbednost hrane i proizvoda, već mogu i da identifikuju potencijal za smanjenje upotrebe pesticida i đubriva.

Analize rizika sa uticajima na ljude i životnu sredinu

Kroz sveobuhvatne i redovne analize rizika identifikujemo rizike po životnu sredinu i ljudska prava u našim lancima vrednosti. Na osnovu specifičnih podataka utvrđujemo potencijalno negativne uticaje po jedinici proizvoda, kao i rizike u zemljama porekla u vezi sa biodiverzitetom i vodom.

Pored ostalog, u tu svrhu koristimo WWF filter rizika za biodiverzitet, kao i WWF filter rizika za vode.⁶ Određivanje rizika u oblasti ljudskih prava uzima u obzir odgovarajuću sirovinu, preovlađujuće uslove proizvodnje,

sezonski rad i povezane rizike. Na osnovu toga izvodimo procene rizika po ljude i životnu sredinu.

Procena uticaja na ljudska prava

Lidl dodatno vrši [> Procene uticaja na ljudska prava \(HRIA\)](#) za odabrane sirovine, koje se sprovode prema međunarodno priznatim standardima. To uključuje analizu složenih lanaca snabdevanja za pojedinačne sirovine kroz detaljne procene rizika. Naše procene uticaja ljudskih prava prate sistematski proces za identifikovanje, određivanje prioriteta i rešavanje uticaja našeg poslovnog delovanja na pitanja ljudskih prava. Ovo nam pruža informacije o stvarnom uticaju naših poslovnih aktivnosti u različitim fazama analiziranog lanca snabdevanja i omogućava nam da identifikujemo potencijalne preventivne mere.

⁶ WWF filter rizika: Uputstva za alate, 2025

Rezultati

Rezultati hemijsko-analitičkih istraživanja, analiza rizika i procena uticaja na ljudska prava (HRIA) međusobno utiču i čine osnovu za naš pristup postavljanju ciljeva i minimiziranju rizika u oblastima ljudskih prava, životne sredine i bezbednosti hrane.

U sektoru voća, povrća, cveća i biljaka, identifikovali smo visoke rizike povezane sa potrošnjom vode i njenom kontaminacijom, posebno u poljoprivrednoj proizvodnji. Nestručna upotreba pesticida i đubriva takođe može da predstavlja potencijalni zdravstveni rizik za radnike na plantažama. Pored toga, neadekvatni uslovi rada, neadekvatne naknade i prisilni rad migranata povećavaju rizik od kršenja ljudskih prava. Uzgoj poljoprivrednih proizvoda takođe utiče na biodiverzitet, jer se zbog nestručne upotrebe pesticida uništavaju ekosistemi bogati vrstama i ugrožavaju insekti koji vrše oprašivanje.

Uspostavljanje ekoloških i društvenih standarda kroz sertifikacije

Prilikom nabavke voća, povrća, cveća i biljaka se oslanjamo na priznate ekološki i društveno odgovorne standarde. Saradnja sa sertifikovanim dobavljačima je ključni instrument u rešavanju društvenih i ekoloških rizika u lancu snabdevanja.

U okviru našeg [upravljanja korporativnom dužnom pažnjom](#) razvijamo obavezne CSR specifikacije na nivou cele kompanije za sektor Nabavke i naše poslovne partnere.

U skladu sa **drugim stubom**, sertifikujemo dobavljače i proizvode prema priznatim standardima.

U to se ubrajaju i naši međunarodni ciljevi za sirovine. Oni definišu jasne zahteve korporativne društvene odgovornosti u pogledu nabavke kritičnih sirovina i pružaju konkretan vremenski horizont za implementaciju.

Naše zahteve prema poslovnim partnerima regulišemo našim [Kodeksom ponašanja](#), koji opisuje osnovne principe saradnje. Naše održivije specifikacije sirovina su regulisane [Politikama održive nabavke \(SPP\)](#). Na primer, one predviđaju korišćenje sertifikata u skladu sa standardima i društveno i ekološki prihvatljivije prakse uzgoja.

U okviru procesa sertifikacije, proizvođači imaju mogućnost, na primer, da učestvuju u kursovima i obukama koje pomažu u minimiziranju uticaja na životnu sredinu, pravilnoj upotrebi pesticida ili očuvanju staništa vrednih zaštite. Pored toga, sertifikacija pruža radnicima [pristup adekvatnim mehanizmima za žalbe](#).

Pridržavajući se navedenih međunarodno priznatih [> standarda](#) želimo da uvedemo dugoročna unapređenja. Lidl zahteva da svi akteri u lancu snabdevanja imaju barem jedan sertifikat u skladu sa IFS, BRC standardom ili ekvivalentima.

Pored toga, za voće, povrće, cveće i biljke potrebni su sledeći sertifikati:

Opšte

GLOBALG.A.P. IFA

Društvo

GLOBALG.A.P. GRASP ili ekvivalent

Voda (zemlje visokog rizika)⁷

GLOBALG.A.P. SPRING ili ekvivalent

Sektor voća, povrća, cveća i biljaka je posebno pogođen rizicima vezanim za potrošnju i zagađivanje vode. Pored sertifikacije, inicijative za

kolektivnu akciju u globalnim žarištima vode su važni instrumenti koji nam pomažu da budemo aktivni i van nivoa poljoprivrednih gazdinstava.

Lidl ima sveobuhvatnu strategiju za svežu vodu kako bi uvođenjem ciljanih mera zaštitio i odgovorno koristio slatkovodne resurse duž celog lanca vrednosti. Detalje o Lidlovoj strategiji za vodu, kao i relevantnim standardima, ciljevima i projektima za voće, povrće, cveće i biljke mogu se naći u [> Politici nabavke slatke vode](#).

⁷ Španija, Italija, Grčka, Portugal, Egipat, Maroko, Izrael, Čile, Južna Afrika (određeno korišćenjem WWF filtera rizika po vodu)

Pored toga, zahtevamo dodatne sertifikate usmerene na rizike i prihvatamo, između ostalog, sledeće [> sertifikate](#) i standarde:

Cveće i bilje
Fairtrade

Voće i povrće
EU Bio sertifikat

Južno voće
EU-Bio sertifikat, Fairtrade, Rainforest Alliance,
Sertifikovani održivi uzgoj (SCS), Održivost
Inicijativa Južne Afrike (SIZA)

Voće, povrće, cveće i biljke su među našim kritičnim sirovinama. Pregled svih specifikacija možete naći u našoj [>Politici nabavke sirovina](#). Tabela „Naši ciljevi za sirovine” u prilogu Politike nabavke sirovina pruža sažet pregled svih standarda i sertifikata u sektoru voća, povrća, cveća i biljaka.

Sezonska i regionalna nabavka takođe pomaže u skraćanju transportnih puteva, očuvanju prirodnih resursa i povećanju transparentnosti u pogledu postojećih uslova rada.

Promovisanje održivog uzgoja i transporta voća, povrća, cveća i biljaka

Lidlov program za smanjenje pesticida

Da bi optimalno i ekonomično koristili pesticide, proizvođači moraju tačno znati efekte njihove primene. Zato Lidl vodi intenzivni dijalog sa svim akterima lanca snabdevanja.

Tokom godina smo razvili i usvojili ciljni sporazum u saradnji sa našim proizvođačima i dobavljačima. Ovaj sporazum predviđa smanjenje upotrebe pesticida. Da bismo postigli naš zajednički cilj, pokrenuli smo Lidlov program smanjenja upotrebe pesticida. Ovaj program se sastoji od konkretnih Lidl specifikacija za ostatke aktivnih supstanci u kombinaciji sa strateškim listama aktivnih supstanci, koje detaljno opisuju kritične aktivne supstance koje treba postepeno ukinuti. Naši zahtevi daleko prevazilaze standarde specifične za industriju i zakonske standarde i, kao preventivna mera, čine osnovu za bezbedne proizvode koji se uzgajaju na ekološki prihvatljiviji način.

Prilikom kreiranja strateških lista aktivnih supstanci, koje se kontinuirano ažuriraju, korišćen je pristup zasnovan na riziku. Parametri rizika obuhvataju, između ostalog, oblasti zaštite korisnika, zaštite životne sredine i zaštite vrsta. Lidl pridaje veliki značaj zaštiti korisnika i vrsta, pri čemu zaštita insekata posebno predstavlja važan deo ovog sveobuhvatnog pristupa.

Iz tog razloga, naši interni stručnjaci takođe razmatraju potencijalne negativne uticaje na biodiverzitet kada ispituju pesticide koji se koriste u proizvodnji.

Na osnovu parametara rizika iz različitih predmetnih oblasti, identifikovane su aktivne supstance kao takozvani kandidati za zamenu. Zajedno sa našim proizvođačima širom sveta, radimo na eliminisanju ovih aktivnih supstanci ili, ako je potrebno, njihovoj zameni. Ovaj koncept sprovodimo sistematski i u partnerstvu sa našim dobavljačima i proizvođačima.

Pored naših proizvođača, sarađujemo i sa stručnjacima iz različitih disciplina. Povratne informacije o primeni strateške liste aktivnih supstanci i nova tehnička otkrića uključuju se u proces kontinuiranog preispitivanja i prilagođavaju se od strane našeg stručnog panela gde je to potrebno.

Kontinuirano prenosimo naše znanje o pesticidima na druge proizvodne oblasti. Svi prehrambeni proizvodi u Lidlovom asortimanu podležu definisanim specifikacijama koje je postavio Lidl. Za voće, povrće, cveće i biljke, one su navedene zajedno sa strateškim listama aktivnih supstanci u kontekstu programa smanjenja pesticida u Lidlu.

U skladu sa **trećim stubom**, promoviramo održiviji uzgoj sa odgovornim proizvodima.

Za voće i povrće važe sledeće specifikacije vrednosti:

- Detektovani nivo ostatka aktivne supstance ne sme preći jednu trećinu zakonski dozvoljenog maksimalnog nivoa.
- Zbir procentualnog iskorišćenja zakonski dozvoljenog maksimalnog nivoa svih ostataka aktivne supstance ne sme preći 80 procenata
- Broj ostataka aktivnih supstanci ne sme biti veći od pet
- Procentualno iskorišćenje > akutne referentne doze (ARfD) usled ostatka aktivne supstance ne sme preći 100 procenata
- Zahtevi strateške liste aktivnih supstanci za voće i povrće moraju biti ispunjeni (vidi Prilog 1).

Za cveće i biljke važe sledeće specifikacije vrednosti:

- Broj ostataka aktivnih supstanci ne sme biti veći od šest
- Zahtevi strateške liste aktivnih supstanci za cveće i biljke moraju biti ispunjeni (vidi Prilog 2).

Pregled Lidlovi specifikacija vrednosti i lista strateških aktivnih supstanci za voće i povrće u poređenju sa zakonskim zahtevima za moguće rezidue

	Maks. granica (%)		Maks. broj aktivnih supstanci	Iskorišćenost ARfD-a*
	Pojedinačna aktivna supstanca	Dokazana aktivna supstanca		Pojedinačna aktivna supstanca
Zakonski zahtev	100	–	–	–
Lidl specifikacija	33,3	80	5	100

Strateška lista aktivnih supstanci sa kandidatima za zamenu

*ARfD = Akutna referentna doza

Pregled Lidlovi specifikacija vrednosti i strateška lista aktivnih supstanci za cveće i bilje

	Maks. broj aktivnih supstanci
Lidl specifikacija	6

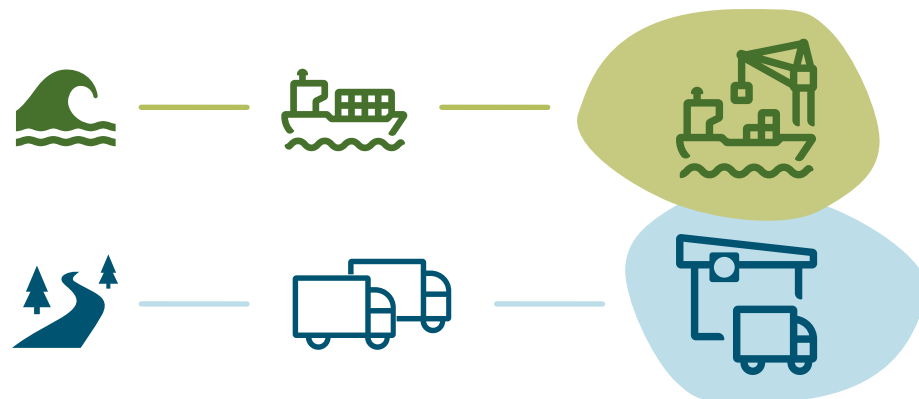
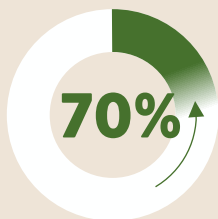
Strateška lista aktivnih supstanci sa kandidatima za zamenu

Smanjenje CO₂ emisija

Lidl promoviše alternativne transportne puteve i zato izbegava vazdušni prevoz voća i povrća. Glavni cilj ove mere je smanjenje našeg ugljeničnog otiska. Iako sveži proizvodi koji se transportuju vazdušnim putem čine samo mali deo asortimana voća i povrća u maloprodaji hrane, vazdušni transport uzrokuje znatno veće emisije gasova staklene bašte relevantnih za klimu po toni-kilometru u poređenju sa drugim prevoznim sredstvima kao što su brodovi ili kamioni. Eksperti procenjuju da je ova razlika 27 do 220 puta veća.⁸

U okviru naše klimatske strategije, mi u Švarc grupi smo formulisali klimatske ciljeve na naučnoj osnovi u skladu sa zahtevima ≥ Inicijative za ciljeve na naučnoj osnovi (SBTi).

Do 2030-te smanjenje naših operativnih emisija (opseg 1 i 2) za 70%⁹

Veliki deo naših CO₂ emisija dolazi iz lanca snabdevanja. Iz tog razloga smo posvećeni tome da od dobavljača odgovornih za 75% emisija povezanih sa proizvodima zahtevamo da do 2026. godine postave sopstvene klimatske ciljeve na naučnoj osnovi u skladu sa kriterijumima inicijative za ciljeve na naučnoj osnovi (SBTi). Dodatno ćemo do 2034. godine smanjiti naše FLAG emisije¹⁰ za 42,4% i naše emisije E&I¹¹ za 35% u uzvodnom i nizvodnom lancu snabdevanja (opseg 3).¹² Do 2050. godine napravićemo veliki korak dalje obavezujući se da smanjimo naše emisije gasova staklene bašte duž celog našeg lanca vrednosti nultu-neto vrednost.

⁸ DESNZ: Izveštavanje o gasu staklene bašte: faktori konverzije, 2024

⁹ u odnosu na referentnu 2019. godinu

¹⁰ FLAG = Forest, Land and Agriculture (Šume, zemlja i poljoprivreda)

¹¹ E&I = Energija i industrija

¹² u odnosu na referentnu 2022. godinu

Naše dodatne aktivnosti

Kako bismo dodatno smanjili otpad od hrane u Lidl Srbija primenjuje sveobuhvatan pristup ovoj temi, koji uključuje optimalan softverski sistem poručivanja robe koji se zasniva na potrebama i frekvenciji proizvoda, efikasne lance snabdevanja sa kratkim transportnim rutama, kontinuiranu usaglašenost sa lancima snabdevanja hladjenih proizvoda, kontrolu svežine, praćenje zaliha, akcijske kampanje za proizvode koji su pred istekom roka i podizanje svesti kupaca.

Zajedno podstičemo promene

Promovisanje dugoročnih odnosa sa dobavljačima

Stabilni i dugoročni odnosi sa dobavljačima su važna osnova da naš asortiman proizvoda održimo što je moguće više bez pesticida i drugih nepoželjnih supstanci, kao i da obezbedimo ekološki i društveno odgovoran uzgoj i transport.

Na primer, podstičemo naše direktne dobavljače da redovno posećuju poljoprivredna gazdinstva proizvođača i da zajedno implementiraju nove, održivije ideje. Pored toga, zaposleni u Lidlu redovno posećuju pogone radi razmene informacija.

- Ugovorno utvrđivanje zahteva za dobavljače u vezi sa kvalitetom i održivošću
- Saradnja i razmena informacija sa poslovnim partnerima radi razvoja smernica i standarda za kvalitet i održivost
- Redovno praćenje usklađenosti sa zahtevima u skladu sa našim upravljačkim pristupom

U skladu sa **četvrtim stubom**, učestvujemo u inicijativama i projektima.

Saradnja sa važnim zainteresovanim stranama

Lidl je posvećen svojoj ulozi u pokretanju i oblikovanju promena u industriji i globalno. Delujemo kao član, podrška i inicijator, a aktivni smo i u inicijativama i radnim grupama. Posebno je vredna pažnje saradnja sa GLOBALG.A.P. Imamo zastupnike u [> savetodavnom odboru](#), kao i u [> Tehničkoj komisiji za voće i povrće](#). Ova komisija je postavila za cilj promociju dobrih poljoprivrednih praksi u proizvodnji voća i povrća.

Pokrenut od strane Lidla, prvi standard biodiverziteta na nivou cele industrije, GLOBALG.A.P. BioDiversity Add-on¹³, razvijen je za konvencionalni uzgoj voća i povrća u Evropi. U razvoj i pilot projekte u Nemačkoj, Italiji, Poljskoj, Grčkoj, Portugalu i Španiji bili su uključeni poljoprivredni proizvođači kako bi se ispunili praktični zahtevi.

GLOBALG.A.P. BioDiversity Add-on je sada na dostupan svim učesnicima na tržištu kao dodatni modul etabliranog GLOBALG.A.P. standarda. Lidl je bio prvi maloprodajni lanac hrane koji je radio sa standardom.

U međuvremenu je **BioDiversity Add-on** etabliran kod više od **1200 proizvođača na poljoprivrednoj površini od 12.000 hektara** (stanje 10/2024).

To pokazuje koliko su inicijativa i saradnja važni. Standard sada omogućava uspostavljanje minimalnih zahteva po pitanju biodiverziteta u svim oblastima.

U radnoj grupi za [> Rešenje za ekološku održivost \(ESS\)](#) Lidl sarađuje sa 80 drugih zainteresovanih strana na integrisanom standardu održivosti za proizvođače. Rešenje za ekološku održivost (ESS) kombinuje različite dimenzije ekološke održivosti, kao što su voda, biodiverzitet, klima i otpad od hrane.

Pored saradnje sa GLOBALG.A.P., imamo zastupnike u [> QS GmbH](#) savetodavnom odboru i radnim grupama. Radi se o privrednoj inicijativi u kojoj aktivno učestvujemo u savetodavnom odboru za voće i povrće, kao i u radnim grupama za biodiverzitet i vodu. Misija ove inicijative je da promoviše bezbednu hranu od poljoprivrednog gazdinstva do prodajnog mesta. Sva usavršavanja ovog sistema se sprovode u bliskoj koordinaciji sa privrednim subjektima. Na taj način se osigurava saradnja približno 170.000 sistemskih partnera.

Pored toga, učestvujemo u [> Inicijativi Alijansa za upravljanje vodama](#). Inicijativa Alijansa za upravljanje vodama (AWS) razvija globalno primenljiv okvir za glavne korisnike vode da bi razumeli svoju potrošnju vode i uticaje i da bi zajedno i transparentno radili na održivom upravljanju vodama.

¹³ Lidl Nemačka: Standard biodiverziteta, 2023

Lidl ide korak dalje

Lidl svake godine sprovodi tri procene uticaja na ljudska prava u skladu sa priznatom međunarodnom metodologijom. U sektoru voća i povrća ističu se HRIA bobičasto voće i banane.

HRIA bobičasto voće

Lidl je kao prvi nemački trgovac hranom 2020. godine objavio HIRA koja je rasvetlila uticaje na ljudska prava koji postoje u lancu snabdevanja [bobičastim voćem](#) iz Huelve, Španija

Kada su procene uticaja na ljudska prava sprovedene, Lidl je intenzivno ispitao rezultate i izveo konkretne mere.

Jedna od tih mera bio je pilot projekat za mehanizam za žalbe u Huelvi. Ona je, između ostalog, uključivala razgovore na lokaciji sa proizvođačima i lokalnim sindikatima, kao i traženje mogućih rešenja. Saznanja dobijena kroz procenu uticaja na ljudska prava i pilot projekta u Huelvi poslužila su kao osnova za razvoj asocijacije [> Appellando](#). Appellando je efikasan mehanizam za žalbe u ovoj industriji, koji je u saradnji sa [> EHI \(Retail Institute e.V.\)](#) razvijen kao inicijativa više zainteresovanih strana.

Cilj je stvoriti priliku da zaposleni u pogonima za uzgoj i proizvodnju ukažu na eventualne nedostatke u društvenim i ekološkim standardima u svojim pogonima u okviru neutralnog sistema. Kao inicijator alijanse Appellando, Lidl je značajno uključen u njen razvoj. Osim toga, Lidl je aktivno angažovan u Savetodavnom odboru sa više zainteresovanih strana alijanse Appellando. Na taj način, mi i drugi maloprodajni lanci dajemo primer. Uvereni smo da samo rešenja na nivou cele industrije, a ne pristupi pojedinačnih kompanija mogu biti uspešni.^{14,15}

Ovaj sistem se trenutno kao pilot projekat sprovodi sektoru za voće i povrće u Španiji i postepeno će se proširivati. Želimo da uspostavimo ovaj uspešan sistem širom sveta. Da bi se omogućio i pristup jedinstvenim pravnim lekovima, Appellando će standarde usaglasiti i orijentisati prema relevantnim vodećim principima [> UN](#), [> ILO](#) i [> OECD](#).¹⁶

¹⁴ Lebensmittelzeitung: Ljudska prava u lancu snabdevanja, 2023

¹⁵ Lebensmittelzeitung: Lidlov mehanizam za žalbe je prvi, 2023

¹⁶ EHI: Appellando: Mehanizam za žalbe duž lanca snabdevanja, 2023

HRIA banane

U okviru procene uticaja na ljudska prava, 2021. godine je identifikovano da je nedovoljna plata ključni rizik u kolumbijskom lancu snabdevanja bananama. Lidl je u maju 2022. godine postao prvi maloprodajni lanac u Nemačkoj koji se obavezao na pilot projekat „Banana za egzistencijalnu platu ([Living Wage Banana](#))”, u kom u saradnji sa svojim projektnim partnerima Fairtrade, [FLOCERT](#), [IDH](#) i lokalnim proizvođačima radi na razvoju sistema koji omogućava precizno određivanje cenovne premije potrebne za smanjenje razlike u platama dovoljnim za život. Na osnovu toga, Lidl i njegovi projektni partneri plaćaju plantažama koje učestvuju u projektu odgovarajuću referentnu cenu za egzistencijalnu platu. Zahvaljujući intenzivnoj saradnji sa proizvođačima, dobavljačima, projektnom partneru FLOCERT i neprofitnom organizacijom IDH, Lidl je mogao da utaba put i 2023. godine smo uspeali da delimično smanjimo razliku u platama za preko 20.000 radnika na plantažama banana u zemljama proizvođačima Kolumbiji, Ekvadoru, Gvatemali i Dominikanskoj Republici, a samim tim i u našem celokupnom lancu snabdevanja. Na ovaj način dajemo značajan doprinos da se osigura da radnici na plantažama i njihove porodice u zemljama proizvođačima mogu da zarađuju za život od svog rada i da svojim porodicama ponude sigurnu budućnost.

U međuvremenu, „Banana za egzistencijalnu platu (Living Wage Banana)” se prodaje u Nemačkoj i u drugim Lidl zemljama, kao što su Belgija, Holandija i Austrija.

U planu su i druge zemlje. Kao pioniri u ovoj oblasti, nadamo se da smo zajedno sa našim partnerima postavili ambiciozan industrijski standard – koji će ostati na snazi dugi niz godina.

Dodatne [procene uticaja na ljudska prava](#) sprovode se na osnovu procene rizika, a planiraju se i za sektor cveća i biljaka.

Prilog 1:

Lista aktivnih supstanci za voće i povrće

Lista aktivnih supstanci za voće i povrće

Lidl – Kvalitet i održivost (2024)

Supstanca	CAS broj	Rok
0-9		
1,3-Dichlorpropene	542-75-6	najkasnije 01.03.2025
2,4,5-T and their salts and esters	93-76-5	implementirano
3-Chloro-1,2-propanediol; Alpha-chlorhydrin	96-24-2	implementirano
8-Hydroxyquinoline	148-24-3	najkasnije 01.03.2025
A		
Acephate	30560-19-1	implementirano
Acetochlor	34256-82-1	najkasnije 01.03.2025
Acifluorfen	62476-59-9	najkasnije 01.03.2025
Acrinathrin	101007-06-1	implementirano
Acrolein	107-02-8	implementirano
Alachlor	15972-60-8	implementirano
Alanycarb	83130-01-2	implementirano
Aldicarb	116-06-3	implementirano
Aldrin	309-00-2	implementirano
Allyl alcohol	107-18-6	implementirano
alpha-BHC	319-84-6	implementirano
Aluminum phosphide	20859-73-8	implementirano
Amisulbrom	348635-87-0	najkasnije 01.03.2025
Amitrole	61-82-5	najkasnije 01.03.2025
Anthracene oil	90640-80-5	najkasnije 01.03.2025
Anthraquinone	84-65-1	najkasnije 01.03.2025
Arsen and its compounds	no CAS	najkasnije 01.03.2025

Supstanca	CAS broj	Rok
Asulam-Sodium	2302-17-2	najkasnije 01.03.2025
Atrazine	1912-24-9	najkasnije 01.03.2025
Azafenidin	68049-83-2	najkasnije 01.03.2025
Azamethiphos	35575-96-3	implementirano
Azinphos-ethyl	2642-71-9	implementirano
Azinphos-methyl	86-50-0	implementirano
Azocyclotin	41083-11-8	implementirano
B		
BAC (Benzalkonium chloride)	8001-54-5	implementirano
Bendiocarb	22781-23-3	implementirano
Benfluralin	1861-40-1	najkasnije 01.03.2025
Benfuracarb	82560-54-1	implementirano
Benomyl	17804-35-2	implementirano
Bensulide	741-58-2	implementirano
Bensultap	17606-31-4	implementirano
Benthiavalicarb-isopropyl	177406-68-7	najkasnije 01.03.2025
beta-BCH	319-85-7	implementirano
beta-cyfluthrin	1820573-27-0	implementirano
Bifenazate	149877-41-8	najkasnije 01.03.2025
Binapacryl	485-31-4	implementirano
Bioresmethrin	28434-01-7	implementirano
Biphenyl; Diphenyl	92-52-4	najkasnije 01.03.2025
Blasticidin-S	2079-00-7	implementirano
Borax compounds and salts	no CAS	najkasnije 01.03.2025

Supstanca	CAS broj	Rok
Boric acid	10043-35-3	najkasnije 01.03.2025
Brodifacoum	56073-10-0	implementirano
Bromadiolone	28772-56-7	implementirano
Bromethalin	63333-35-7	implementirano
Bromophos-ethyl	4824-78-6	implementirano
Bromoxynil incl. its esters and salts	1689-84-5	implementirano
Butachlor	23184-66-9	najkasnije 01.03.2025
Butocarboxim	34681-10-2	implementirano
Butoxycarboxim	34681-23-7	implementirano
C		
Cadusafos	95465-99-9	implementirano
Calcium cyanide	592-01-8	implementirano
Captafol	2425-06-1	implementirano
Carbaryl	63-25-2	implementirano
Carbetamide	16118-49-3	najkasnije 01.03.2025
Carbofuran	1563-66-2	implementirano
Carbosulfan	55285-14-8	implementirano
Cartap	15263-53-3	implementirano
Cetrimonium chloride	112-02-7	implementirano
Chinomethionat; Oxythioquinox	2439-01-2	najkasnije 01.03.2025
Chlorbenzilat	510-15-6	implementirano
Chlordane	57-74-9	implementirano
Chlordecone	143-50-0	implementirano
Chlordimeform	6164-98-3	implementirano
Chlorethoxyphos	54593-83-8	implementirano
Chlorfenvinphos	470-90-6	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
Chlorfluazuron	71422-67-8	najkasnije 01.03.2025
Chlormephos	24934-91-6	implementirano
Chloroform	67-66-3	najkasnije 01.03.2025
Chlorophacinone	3691-35-8	implementirano
Chlorophene	120-32-1	najkasnije 01.03.2025
Chloropicrin	76-06-2	implementirano
Chlorothalonil	1897-45-6	implementirano
Chlorpropham	101-21-3	implementirano
Chlorpyrifos (-ethyl)	2921-88-2	implementirano
Chlorpyrifos-methyl	5598-13-0	implementirano
Chlortoluron	15545-48-9	najkasnije 01.03.2025
Cholecalciferol	67-97-0	najkasnije 01.03.2025
Climbazole	38083-17-9	implementirano
Clofentazine	74115-24-5	najkasnije 01.03.2025
Clothianidin	210880-92-5	implementirano
Coumaphos	56-72-4	implementirano
Coumatetralyl	5836-29-3	implementirano
Creosote (tar oil)	8001-58-9	najkasnije 01.03.2025
Cyanazine	21725-46-2	najkasnije 01.03.2025
Cyfluthrin	68359-37-5	implementirano
Cyhalothrin	68085-85-8	najkasnije 01.03.2025
Cyhalothrin, gamma	76703-62-3	najkasnije 01.03.2025
Cyhexatin	13121-70-5	najkasnije 01.03.2025
Cypermethrin, alpha	67375-30-8	najkasnije 01.03.2025
Cypermethrin, beta	65731-84-2	najkasnije 01.03.2025
Cyproconazole	94361-06-5	najkasnije 01.03.2025

Supstanca	CAS broj	Rok
D		
DDAC (Didecyldimethylammoniumchloride)	7173-51-5	implementirano
DDT	50-29-3	implementirano
Demeton-methyl (Metasystox)	8022-00-2	najkasnije 01.03.2025
Demeton-S-methyl	919-86-8	implementirano
Diafenthuron	80060-09-9	implementirano
Diazinon	333-41-5	implementirano
Dichlobenil	1194-65-6	najkasnije 01.03.2025
Dichlorprop	120-36-5	najkasnije 01.03.2025
Dichlorvos	62-73-7	implementirano
Diclofop-methyl	51338-27-3	najkasnije 01.03.2025
Dicofol	115-32-2	implementirano
Dicrotophos	141-66-2	implementirano
Dieldrin	60-57-1	implementirano
Difenacoum	56073-07-5	implementirano
Difethialone	104653-34-1	implementirano
Diflubenzuron	35367-38-5	implementirano
Dimethoate	60-51-5	implementirano
Dimoxystrobin	149961-52-4	implementirano
Dinocap	39300-45-3	najkasnije 01.03.2025
Dinoseb, incl. Dinoseb acetate and other salts	88-85-7	implementirano
Dinotefuran	165252-70-0	implementirano
Dinoterb	1420-07-1	implementirano
Diphacinone	82-66-6	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
Diquat incl. its salts	2764-72-9	implementirano
Disulfoton	298-04-4	implementirano
Diuron	330-54-1	najkasnije 01.03.2025
DNOC compounds	534-52-1	implementirano
E		
Edifenphos	17109-49-8	implementirano
Endosulfan	115-29-7	implementirano
Endrin	72-20-8	implementirano
Epichlorohydrin	106-89-8	najkasnije 01.03.2025
EPN	2104-64-5	implementirano
Epoxiconazole	133855-98-8	najkasnije 01.03.2025
Esfenvalerate	66230-04-4	implementirano
Ethiofencarb	29973-13-5	implementirano
Ethion	563-12-2	najkasnije 01.03.2025
Ethoprophos	13194-48-4	implementirano
Ethylene oxide	75-21-8	implementirano
Ethylene thiourea; ETU	96-45-7	najkasnije 01.03.2025
Ethylene-dibromide; 1,2-Dibromoethane	106-93-4	implementirano
Ethylene-dichloride; 1,2-Dichloroethane	107-06-2	implementirano
F		
Famphur	52-85-7	implementirano
Fenamiphos	22224-92-6	implementirano
Fenazaquin	120928-09-8	implementirano
Fenbuconazole	114369-43-6	najkasnije 01.03.2025
Fenbutatin-oxide	13356-08-6	implementirano
Fenchlorazole-ethyl	103112-35-2	najkasnije 01.03.2025

Supstanca	CAS broj	Rok
Fenitrothion	122-14-5	implementirano
Fenoxycarb	72490-01-8	najkasnije 01.03.2025
Fenpropathrin	39515-41-8	implementirano
Fenthion	55-38-9	implementirano
Fenvalerate	51630-58-1	implementirano
Ferbam	14484-64-1	najkasnije 01.03.2025
Fipronil	120068-37-3	implementirano
Flocoumafen	90035-08-8	implementirano
Flometoquin	875775-74-9	najkasnije 01.03.2025
Fluazifop-butyl	69806-50-4	najkasnije 01.03.2025
Fluazolate	174514-07-9	najkasnije 01.03.2025
Flubendiamide	272451-65-7	najkasnije 01.03.2026
Flucythrinate	70124-77-5	implementirano
Flufenacet	142459-58-3	implementirano
Flufenoxuron	101463-69-8	najkasnije 01.03.2025
Flumetralin	62924-70-3	najkasnije 01.03.2025
Flumioxazin	103361-09-7	najkasnije 01.03.2025
Fluoroacetamide	640-19-7	implementirano
Flusilazole	85509-19-9	najkasnije 01.03.2025
Flusulfamide	106917-52-6	najkasnije 01.03.2025
Fluthiacet-methyl	117337-19-6	najkasnije 01.03.2025
Flutriafol	76674-21-0	najkasnije 01.03.2026
Formaldehyde	50-00-0	implementirano
Formetanate	22259-30-9	implementirano
Furathiocarb	65907-30-4	implementirano
Furfural	98-01-1	najkasnije 01.03.2025

Supstanca	CAS broj	Rok
Furilazole	121776-33-8	implementirano
G		
Glufosinate	51276-47-2	najkasnije 01.03.2025
Glufosinate-ammonium	77182-82-2	najkasnije 01.03.2025
Guazatine	108173-90-6	najkasnije 01.03.2025
H		
Halosulfuron-methyl	00784-20-1	implementirano
Haloxypop incl. its esters and salts	69806-34-4	implementirano
Heptachlor	76-44-8	implementirano
Heptenophos	23560-59-0	implementirano
Hexachlorobenzene (HCB)	118-74-1	implementirano
Hexachlorobutadiene	87-68-3	implementirano
Hexaflumuron	86479-06-3	implementirano
Hexachlorocyclohexane; BHC mixed isomers	608-73-1	implementirano
Hydrogen cyanide	74-90-8	implementirano
I		
Imazamox	114311-32-9	najkasnije 01.03.2025
Imiprothrin	72963-72-5	implementirano
Indoxacarb	173584-44-6	implementirano
Ipconazole	125225-28-7	najkasnije 01.03.2025
Iprodione	36734-19-7	najkasnije 01.03.2025
Iprovalicarb	140923-17-7	najkasnije 01.03.2026
Isopirazam	881685-58-1	najkasnije 01.03.2025
Isoxaflutole	141112-29-0	najkasnije 01.03.2025
Isoxathion	18854-01-8	implementirano
K		
Karanjin	521-88-0	implementirano
Kresoxim-methyl	143390-89-0	najkasnije 01.03.2026

Supstanca	CAS broj	Rok
L		
Lactofen	77501-63-4	najkasnije 01.03.2025
Lindane (gamma-BHC)	58-89-9	implementirano
Linuron	330-55-2	implementirano
Lufenuron	103055-07-8	najkasnije 01.03.2025
M		
Magnesium phosphide	12057-74-8	implementirano
Maneb	12427-38-2	najkasnije 01.03.2025
Matrine	519-02-8	implementirano
Mecarbam	2595-54-2	implementirano
Mecoprop; MCP	7085-19-0	najkasnije 01.03.2025
Mepanipyrim	110235-47-7	najkasnije 01.03.2025
Mercury compounds and salts	no CAS	implementirano
Metaflumizone	139968-49-3	najkasnije 01.03.2025
Metconazole	125116-23-6	najkasnije 01.03.2025
Methabenzthiazuron	18691-97-9	implementirano
Methamidophos	10265-92-6	implementirano
Methidathion	950-37-8	implementirano
Methiocarb	2032-65-7	implementirano
Methomyl	16752-77-5	implementirano
Methoxychlor	72-43-5	najkasnije 01.03.2025
Methyl bromide	74-83-9	implementirano
Metiram	9006-42-2	najkasnije 01.03.2025
Metribuzin	21087-64-9	najkasnije 01.03.2026
Metsulfuron-methyl	74223-64-6	najkasnije 01.03.2025
Mevinphos	7786-34-7	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
Mirex	2385-85-5	implementirano
Molinate	2212-67-1	najkasnije 01.03.2025
MON 4660; AD 67	71526-07-3	najkasnije 01.03.2025
Monocrotophos	6923-22-4	implementirano
N		
Naled	300-76-5	implementirano
Nereistoxin	1631-58-9	implementirano
Nicotine	54-11-5	implementirano
Nitenpyram	150824-47-8	implementirano
Nitrobenzene	98-95-3	najkasnije 01.03.2025
Noviflumuron	121451-02-3	najkasnije 01.03.2025
O		
Omethoate	1113-02-6	implementirano
Oryzalin	19044-88-3	najkasnije 01.03.2025
Oxadiazon	19666-30-9	najkasnije 01.03.2025
Oxadixyl	77732-09-3	najkasnije 01.03.2025
Oxamyl	23135-22-0	implementirano
Oxydemeton-methyl	301-12-2	implementirano
P		
Paraquat incl. its salts	4685-14-7	implementirano
Parathion (-ethyl)	56-38-2	implementirano
Parathion-methyl	298-00-0	implementirano
Pentachlorophenol (PCP)	87-86-5	implementirano
Permethrin	52645-53-1	implementirano
Phenthoate	2597-03-7	implementirano
Phorate	298-02-2	implementirano

Prilog 1:
Lista aktivnih supstanci za voće i povrće

Supstanca	CAS broj	Rok
Phosmet	732-11-6	implementirano
Phosphamidon	13171-21-6	implementirano
Phosphine	7803-51-2	implementirano
Pirimiphos-methyl	29232-93-7	implementirano
Potasan	299-45-6	implementirano
Prallethrin	23031-36-9	implementirano
Prochloraz	67747-09-5	najkasnije 01.03.2025
Procymidone	32809-16-8	najkasnije 01.03.2025
Profenofos	41198-08-7	implementirano
Propachlor	1918-16-7	najkasnije 01.03.2025
Propargit	2312-35-8	implementirano
Propetamphos	31218-83-4	implementirano
Propiconazole	60207-90-1	najkasnije 01.03.2025
Propineb	12071-83-9	najkasnije 01.03.2025
Propoxur	114-26-1	implementirano
Propylene oxide	75-56-9	najkasnije 01.03.2025
Prosulfuron	94125-34-5	najkasnije 01.03.2025
Prothiofos	34643-46-4	najkasnije 01.03.2026
Pymetrozine	123312-89-0	najkasnije 01.03.2025
Pyraclofos	89784-60-1	implementirano
Pyraflufen-ethyl	129630-19-9	najkasnije 01.03.2026
Pyrazachlor	6814-58-0	najkasnije 01.03.2025
Pyrazophos	13457-18-6	implementirano
Pyrazoxon	108-34-9	implementirano
Pyridalyl	179101-81-6	najkasnije 01.03.2026
Pyridaphenthion	119-12-0	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
Pyrimidifen	105779-78-0	najkasnije 01.03.2025
Q		
Quinalphos	13593-03-8	implementirano
Quinoclamine	2797-51-5	implementirano
Quinoxifen	124495-18-7	najkasnije 01.03.2025
Quizalofop-P-tefuryl	119738-06-6	najkasnije 01.03.2025
R		
Resmethrin	10453-86-8	implementirano
Rotenone	83-79-4	implementirano
S		
Silafluofen	105024-66-6	implementirano
Simazine	122-34-9	najkasnije 01.03.2025
Sodium cyanide	143-33-9	implementirano
Sodium fluoroacetate (1080)	62-74-8	implementirano
Spinetoram	187166-15-0, 187166-40-1	najkasnije 01.03.2026
Spirodiclofen	148477-71-8	najkasnije 01.03.2026
Spiromesifen	283594-90-1	najkasnije 01.03.2025
Strychnine	57-24-9	implementirano
Sulfluramid	4151-50-2	implementirano
Sulfotep	3689-24-5	implementirano
T		
TCMTB	21564-17-0	implementirano
Tebupirimifos	96182-53-5	implementirano
Tefluthrin	79538-32-2	implementirano
Temephos	3383-96-8	implementirano
Tepraloxydim	149979-41-9	najkasnije 01.03.2025

Prilog 1:
Lista aktivnih supstanci za voće i povrće

Supstanca	CAS broj	Rok
Terbufos	13071-79-9	implementirano
Terrazole; Etridiazole	2593-15-9	najkasnije 01.03.2025
Tetrachlorvinphos	22248-79-9	implementirano
Tetramethrin	7696-12-0	implementirano
Thallium(I)-sulfat	7446-18-6	implementirano
Thiacloprid	111988-49-9	najkasnije 01.03.2026
Thiocyclam	31895-21-3	implementirano
Thiodicarb	59669-26-0	implementirano
Thiofanox	39196-18-4	implementirano
Thiometon	640-15-3	implementirano
Thiophanate-methyl	23564-05-8	najkasnije 01.03.2025
Thiosultap incl. its esters and salts	98968-92-4	implementirano
Thiourea	62-56-6	najkasnije 01.03.2025
Thiram	137-26-8	implementirano
Tioxazafen	330459-31-9	najkasnije 01.03.2025
Tolfenpyrad	129558-76-5	najkasnije 01.03.2025
Tolylfluanid	731-27-1	implementirano
Toxafen (Camphechlor)	8001-35-2	implementirano
Tralomethrin	66841-25-6	implementirano
Triadimenol	55219-65-3	najkasnije 01.03.2025
Tri-allate	2303-17-5	najkasnije 01.03.2025
Triazophos	24017-47-8	implementirano
Tribufos, Tribuphos	78-48-8	najkasnije 01.03.2025

Supstanca	CAS broj	Rok
Tributyltin compounds	no CAS	implementirano
Trichlorfon	52-68-6	implementirano
Trichloroacetic acid	76-03-9	najkasnije 01.03.2025
Tridemorph	81412-43-3	najkasnije 01.03.2025
Triflumizole	99387-89-0	najkasnije 01.03.2025
Triflumuron	64628-44-0	najkasnije 01.03.2025
Trifluralin	1582-09-8	najkasnije 01.03.2025
Triflusulfuron-methyl	126535-15-7	najkasnije 01.03.2025
Triphenyltin (Fentin) and its salts	no CAS	implementirano
V		
Validamycin	37248-47-8	implementirano
Vamidothion	2275-23-2	implementirano
Vinclozolin	50471-44-8	najkasnije 01.03.2025
W		
Warfarin	81-81-2	implementirano
X		
XMC	2655-14-3	implementirano
Z		
zeta-Cypermethrin	1315501-18-8	implementirano
Zinc phosphide	1314-84-7	implementirano
Ziram	137-30-4	implementirano

Prilog 2:

Lista aktivnih supstanci za cveće i biljke

Lista aktivnih supstanci za cveće i biljke

Lidl – Kvalitet i održivost (2024)

Supstanca	CAS broj	Rok
0-9		
2,4,5-T and their salts and esters	93-76-5	implementirano
2,6-Dinitro-4-octylphenyl crotonate	875690-85-0	implementirano
A		
Acephate	30560-19-1	implementirano
Acrinathrin	101007-06-1	najkasnije 01.03.2025
Acrolein	107-02-8	implementirano
Alachlor	15972-60-8	implementirano
Aldicarb	116-06-3	implementirano
Aldrin	309-00-2	implementirano
Allyl alcohol	107-18-6	implementirano
Alpha-chlorohydrin (3-Chlor-1,2-propandiol)	96-24-2	implementirano
Aluminium phosphide	20859-73-8	najkasnije 01.03.2025
Amitraz	33089-61-1	implementirano
Amoxicillin	26787-78-0	implementirano
Aroclor	CONTAMINANT	implementirano
Arsenic and its compounds	-/-	implementirano
Asbestos of all forms	1332-21-4	implementirano
Atrazine	1912-24-9	implementirano
Azinphos-ethyl	2642-71-9	implementirano
Azinphos-methyl	86-50-0	implementirano
Azocyclotin	41083-11-8	implementirano
B		
Benomyl	17804-35-2	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
Bensultap	17606-31-4	implementirano
Binapacryl	485-31-4	implementirano
Bisbutylenetetrahydrofurfural; Dibutylene tetrahydrofurfural, Repellent-11	126-15-8	implementirano
Blasticidin-S	2079-00-7	implementirano
Brodifacoum	56073-10-0	implementirano
Bromadiolone	28772-56-7	implementirano
Bromethalin	63333-35-7	implementirano
Bromoxynil incl. its esters and salts	1689-84-5	implementirano
Bupirimate	41483-43-6	najkasnije 01.03.2025
Butocarboxim	34681-10-2	implementirano
Butoxycarboxim	34681-23-7	implementirano
Butylate	2008-41-5	implementirano
C		
Cadmium and its compounds	-/-	implementirano
Cadusafos	95465-99-9	implementirano
Calcium arsenate	7778-44-1	implementirano
Calcium cyanide	592-01-8	implementirano
Camphechlor / Toxaphen	8001-35-2	implementirano
Captafol	2425-06-1	implementirano
Carbaryl	63-25-2	implementirano
Carbendazim	10605-21-7	najkasnije 01.03.2025
Carbofuran	1563-66-2	implementirano
Carbon tetrachloride	56-23-5	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
Carbosulfan	55285-14-8	implementirano
Cartap	15263-53-3	implementirano
Cetrimonium chloride	112-02-7	najkasnije 01.03.2025
Chinomethionat	2439-01-2	implementirano
Chloranil	118-75-2	implementirano
Chlorobenzilate	510-15-6	implementirano
Chlordane	57-74-9	implementirano
Chlordecone	143-50-0	implementirano
Chlordimeform	6164-98-3	implementirano
Chlorethoxyphos	54593-83-8	implementirano
Chlorfenvinphos	470-90-6	implementirano
Chlormephos	24934-91-6	implementirano
Chloromethoxypropylmercuric acetate	1319-86-4	implementirano
Chlorophacinone	3691-35-8	implementirano
Chlorpyrifos (-ethyl)	2921-88-2	implementirano
Chlorpyrifos-methyl	5598-13-0	implementirano
Chlorothalonil	1897-45-6	najkasnije 01.03.2025
Chlozolate	84332-86-5	implementirano
Clothianidin	210880-92-5	implementirano
Coumaphos	56-72-4	implementirano
Coumatetralyl	5836-29-3	implementirano
Cyfluthrin	68359-37-5	implementirano
Cyhalothrin	68085-85-8	implementirano
D		
Dibromochloropropane (DBCP, 1,2-Dibrom-3- chlorpropan)	96-12-8	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
DDT	50-29-3	implementirano
Deltamethrin	52918-63-5	implementirano
Demeton-S-methyl	919-86-8	implementirano
Diafenthion	80060-09-9	najkasnije 01.03.2025
Diazinon	333-41-5	implementirano
Dichlorvos	62-73-7	implementirano
Dicofol	115-32-2	implementirano
Dicrotophos	141-66-2	implementirano
Dieldrin	60-57-1	implementirano
Difenacoum	56073-07-5	implementirano
Difethialone	104653-34-1	implementirano
Dimoxystrobin	149961-52-4	najkasnije 01.03.2025
Dinocap	39300-45-3	implementirano
Dinocap 6 (2,4-Dinitro-6-octylphenylcrotonat)	875695-92-4	implementirano
Dinoseb, incl. Dinoseb acetate and other salts	88-85-7	implementirano
Dinotefuran	165252-70-0	implementirano
Dinoterb	1420-07-1	implementirano
Diphacinone	82-66-6	implementirano
Bis(phenylmercury)dodecenylsuccinate (Di(phenylmercury)dodecenylsuccinate)	27236-65-3	implementirano
Disulfoton	298-04-4	implementirano
DNOC compounds	534-52-1	implementirano
E		
Edifenphos	17109-49-8	implementirano
Endosulfan	115-29-7	implementirano
Endrin	72-20-8	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
EPN	2104-64-5	implementirano
Ethiofencarb	29973-13-5	implementirano
Ethion	563-12-2	implementirano
Ethirimol	23947-60-6	najkasnije 01.03.2025
Ethoprophos	13194-48-4	implementirano
Ethohexadiol (Ethyl hexyleneglycol)	94-96-2	implementirano
Ethylene-dibromide; 1,2-Dibromoethane	106-93-4	implementirano
Ethylene-dichloride; 1,2-Dichloroethane	107-06-2	implementirano
Ethylene oxide	75-21-8	implementirano
F		
Famphur	52-85-7	implementirano
Fenamiphos	22224-92-6	implementirano
Fenbutatin oxide	13356-08-6	implementirano
Fenoprop (2,4,5-TP, Silvex)	93-72-1	implementirano
Fenpropathrin	39515-41-8	implementirano
Fenthion	55-38-9	implementirano
Fentin acetate; Triphenyltin acetate	900-95-8	implementirano
Fentin hydroxide; Triphenyltin hydroxide	76-87-9	implementirano
Ferbam	14484-64-1	implementirano
Fipronil	120068-37-3	implementirano
Flocoumafen	90035-08-8	implementirano
Fluazinam	79622-59-6	implementirano
Flucythrinate	70124-77-5	implementirano
Flufenoxuron	101463-69-8	implementirano
Fluoroacetamide	640-19-7	implementirano
Flusilazole	85509-19-9	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
Flutriafol	76674-21-0	implementirano
Fonofos	944-22-9	implementirano
Formaldehyde	50-00-0	implementirano
Formothion	2540-82-1	implementirano
Furathiocarb	65907-30-4	implementirano
H		
Halosulfuron-methyl	100784-20-1	najkasnije 01.03.2025
Heptachlor	76-44-8	implementirano
Heptenophos	23560-59-0	implementirano
Hexachlorobenzene (HCB)	118-74-1	implementirano
Hexchlorcyclohexane; BHC mixed isomers	608-73-1	implementirano
I		
Imidacloprid	138261-41-3	implementirano
Indoxacarb	173584-44-6	najkasnije 01.03.2025
Iprodione	36734-19-7	najkasnije 01.03.2025
Isazofos	42509-80-8	implementirano
Isofenphos	25311-71-1	implementirano
Isofenphos-methyl	99675-03-3	implementirano
Isoprocarb	2631-40-5	implementirano
L		
Lead arsenate	7784-40-9	implementirano
Leptophos	21609-90-5	implementirano
Lindane (gamma-HCH)	58-89-9	implementirano
Lufenuron	103055-07-8	najkasnije 01.03.2025
M		
Magnesium phosphide	12057-74-8	najkasnije 01.03.2025

Supstanca	CAS broj	Rok
Mancozeb	8018-01-7	najkasnije 01.03.2025
Maneb	12427-38-2	najkasnije 01.03.2025
Mecarbam	2595-54-2	implementirano
Meptyldinocap	131-72-6	implementirano
Mercuric chloride	7487-94-7	implementirano
Mercuric oxide	21908-53-2	implementirano
Mercury compounds and salts	-/-	implementirano
Methamidophos	10265-92-6	implementirano
Methidathion	950-37-8	implementirano
Methiocarb	2032-65-7	implementirano
Methomyl	16752-77-5	implementirano
Mevinphos	7786-34-7	implementirano
Mirex	2385-85-5	implementirano
Monocrotophos	6923-22-4	implementirano
Monolinuron	1746-81-2	implementirano
Monuron	150-68-5	implementirano
N		
Naphthalene chloro-derivatives	CONTAMINANT	implementirano
Nikotin	54-11-5	implementirano
Nitenpyram	150824-47-8	implementirano
Nitrofen	1836-75-5	implementirano
O		
Omethoate	1113-02-6	implementirano
Oxamyl	23135-22-0	implementirano
Oxydemeton-methyl	301-12-2	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
P		
Paraquat incl. its salts	4685-14-7	implementirano
Parathion (-ethyl)	56-38-2	implementirano
Parathion-methyl	298-00-0	implementirano
Paris green; copper acetoarsenite	12002-03-8	implementirano
Pentachlorobenzene	608-93-5	implementirano
Pentachlorophenol (PCP)	87-86-5	implementirano
Phenylmercury acetate	62-38-4	implementirano
Phorate	298-02-2	implementirano
Phosalone	2310-17-0	implementirano
Phosmet	732-11-6	najkasnije 01.03.2025
Phosphamidon	13171-21-6	implementirano
Phosphane	7803-51-2	najkasnije 01.03.2025
Pindone	83-26-1	implementirano
Piperalin	3478-94-2	implementirano
Pirimicarb	23103-98-2	najkasnije 01.03.2025
Pirimiphos-methyl	29232-93-7	implementirano
Polybrominated biphenyls (PBB)	67774-32-7	implementirano
Polychlorinated biphenyl (PCB)	CONTAMINANT	implementirano
Polychlorinated terphenyls (PCT)	61788-33-8	implementirano
Procymidone	32809-16-8	implementirano
Propham	122-42-9	implementirano
Propaphos	7292-16-2	implementirano
Propargit	2312-35-8	implementirano
Propetamphos	31218-83-4	implementirano
Pymetrozine	123312-89-0	najkasnije 01.03.2025

Supstanca	CAS broj	Rok
Pyrazophos	13457-18-6	implementirano
Pyrinuron (Pyriminil)	53558-25-1	implementirano
S		
Safrole	94-59-7	implementirano
Schradan (Octamethyl, Systophos, Octamidophos)	152-16-9	implementirano
Simazine	122-34-9	implementirano
Sodium arsenite; Natriummetaarsenit	7784-64-5	implementirano
Sodium cyanide	143-33-9	implementirano
Sodium fluoroacetate (1080)	62-74-8	implementirano
Strobane	8001-50-1	implementirano
Strychnine	57-24-9	implementirano
Sulfluramid	4151-50-2	implementirano
Sulfotep	3689-24-5	implementirano
Sulfoxaflor	946578-00-3	implementirano
T		
Tebupirimfos	96182-53-5	implementirano
Tefluthrin	79538-32-2	implementirano
Terbufos	13071-79-9	implementirano
Tetraethyllead	78-00-2	implementirano
Tetrametylllead	75-74-1	implementirano
Thallium(I)-sulfat	7446-18-6	implementirano
Thiacloprid	111988-49-9	najkasnije 01.03.2025
Thiamethoxam	153719-23-4	implementirano
Thiocyclam	31895-21-3	implementirano
Thiodicarb	59669-26-0	implementirano

Supstanca	CAS broj	Rok
Thiofanox	39196-18-4	implementirano
Thiometon	640-15-3	implementirano
Thiophanate-methyl	23564-05-8	najkasnije 01.03.2025
Thiram	137-26-8	implementirano
Tolylfluanid	731-27-1	implementirano
Triadimefon	43121-43-3	implementirano
Triazophos	24017-47-8	implementirano
Tributylzinn compounds	-/-	implementirano
Trichlorfon	52-68-6	implementirano
Triforin	26644-46-2	implementirano
Triphenyltin (Fentin) and its salts	-/-	najkasnije 01.03.2025
Tris (2,3-dibromopropyl)phosphate ("TDBPP")	126-72-7	implementirano
V		
Vamidotion	2275-23-2	implementirano
Vinyl chloride	75-01-4	implementirano
W		
Warfarin	81-81-2	implementirano
Z		
Zeta-cypermethrin	1315501-18-8	implementirano
Zinc phosphide	1314-84-7	implementirano

Glosar

Glosar

ARfD - Akutna referentna doza

Svetska zdravstvena organizacija (WHO) je definisala akutnu referentnu dozu (ARfD) kao količinu supstance po kilogramu telesne težine koja se može uneti putem hrane sa jednim obrokom ili tokom jednog dana bez ikakvog prepoznatljivog rizika za potrošača. Konkretni unos supstance od strane potrošača određuje se na osnovu izmerenih ostataka aktivne supstance i maksimalnog očekivanog unosa kod male dece i predstavlja izloženost. Odnos izloženosti i akutne referentne doze za detektovani ostatak aktivne supstance naziva se iskorišćenjem akutne referentne doze i izražava se u procentima. Vrednosti do 100 procenata se mogu smatrati bezopasnim.¹⁷

AWS - Alijansa za upravljanje vodama

AWS međunarodni standard za upravljanje vodama (AWS standard) je globalni okvir za glavne korisnike vode kako bi razumeli svoju potrošnju vode i uticaje i kako bismo zajedno i transparentno radili na održivom upravljanju vodama u oblasti slivova. Ovaj standard treba da donese društvene, ekološke i ekonomske koristi na nivou slivnog područja.¹⁸

Appellando

Appellando uspostavlja okvir sa više zainteresovanih strana za globalno usklađivanje mehanizma za žalbe i sa svojim partnerima organizuje rešenja da bi se bolje zaštitila ljudska prava i životna sredina u lancima snabdevanja. Cilj je da se ljudima koji su svesni kršenja ljudskih prava ili postupaka protiv životne sredine omoguće pouzdani kanali za pristup podršci i efikasnim pravnim lekovima. Appellando mehanizam za žalbe objedinjuje mehanizme za žalbe specifične za kompaniju i proširuje ih na lance snabdevanja, sektore sirovina i regione.¹⁹

BRC standard

Britanski maloprodajni konzorcijum (BRC) je privredno udruženje britanskih maloprodajnih kompanija osnovano 1992. godine. On razvija globalno priznate standarde bezbednosti i kvaliteta proizvoda za kompanije u lancu snabdevanja hranom i robom široke potrošnje. Sertifikacija po BRC standardu uključuje zahteve zasnovane na riziku koji se mogu koristiti za procenu da li dobavljači proizvoda privatne robne marke i brendiranih proizvoda mogu da isporuče bezbedne, visokokvalitetne proizvode u skladu sa specifikacijama kupaca. Time se pomaže da se osigura da potrošači mogu verovati da su proizvodi bezbedni i dobrog kvaliteta.²⁰

EHI Retail Institute

EHI je naučni institut trgovine u Kelnu sa oko 850 članova. U upravnom odboru sedi 20 eminentnih predstavnika maloprodajne industrije. Teme kojima se bavi EHI odgovaraju njihovom poslovanju. EHI eksperti učestvuju u direktnoj razmeni informacija sa kompanijama i predstavljaju rezultate studija i projekata na brojnim događajima.²¹

EU Bio pečat

EU Bio logotip pruža jedinstvenu oznaku za identifikaciju organski proizvedenih proizvoda u EU. Bio logotip mogu da nose samo proizvodi za koje je ovlašćeno inspeksijsko telo potvrdilo da su proizvedeni organskim uzgojem. To znači da moraju biti ispunjeni strogi uslovi za proizvodnju, preradu, transport i skladištenje. Ovaj logotip je dozvoljen samo na proizvodima koji sadrže najmanje 95% organskih sastojaka i ispunjavaju stroge zahteve za preostalih 5%. Isti sastojak ne sme biti naveden i kao organski i kao neorganski sastojak. Pored EU Bio logotip mora biti naveden kodni broj inspeksijskog tela i mesto gde su proizvedene poljoprivredne sirovine proizvoda.²²

FLOCERT

FLOCERT je jedan od vodećih svetskih ponuđača usluga društvene revizije i sertifikacije, kao i globalni sertifikator za Fairtrade.²³

¹⁷ LGL Bayern: Namirnice: Akutna referentna doza, 2024

¹⁸ Alijansa za upravljanje vodama: AWS Standard 2.0, 2023

¹⁹ Appellando: Home, 2024

²⁰ Britanski maloprodajni konzorcijum (BRC), 2024

²¹ EHI: O nama, 2025

²² Evropska komisija: Bio logotip, 2024

²³ FLOCERT: Obezbeđivanje fer postupanja, 2025

GLOBALG.A.P. Advisory Board

Na osnovu saznanja specifičnih za sektor koje su pružili njegovi članovi, Savetodavni odbor GLOBALG.A.P. Savetodavni odbori za strateške smernice Sekretarijata. Sastoji se od podjednakog broja predstavnika iz kategorija proizvođača/dobavljača i maloprodajnih/prehrambenih usluga. GLOBALG.A.P. članovi zajednice biraju kandidate na četvorogodišnji mandat.²⁴

GLOBALG.A.P. Rešenje za ekološku održivost (ESS)

Međunarodna radna grupa za rešenje za ekološku održivost (ESS) je postavila sebi zadatak da razvije rešenja za ekološku održivost, kao što su standardi ili dodaci standardima, i da ih plasira na tržište do 2025. godine.²⁵

GLOBALG.A.P. standard

GLOBALG.A.P. je lansirao 1997. godine preko EUREPGAP-a, inicijative trgovaca na malo. GLOBALG.A.P. sadrži standarde i programe dobre poljoprivredne prakse u ukupno tri smera proizvoda: biljke, domaće životinje i akvakultura. Pored nekoliko kriterijuma održivosti, glavni standard **IFA** (International Farm Assurance) uključuje prvenstveno zahteve za bezbednost hrane. Standardi su dopunjeni takozvanim GLOBALG.A.P. standardom i dodacima, kao što su **GRASP** (Procena rizika od kršenja ljudskih prava) ili **SPRING** (Održiva upotreba vode). Jedinstveni pečat „GGN” (GLOBALG.A.P. broj) odobrava sve GLOBALG.A.P. sertifikovane proizvode.²⁶

GLOBALG.A.P. Tehnička komisija za voće i povrće

Tehnička komisija za voće i povrće ima za cilj da promoviše dobre poljoprivredne prakse u uzgoju bilja. Članovi komisije procenjuju primenljive predloge fokusnih grupa, savetuju u vezi sa tumačenjem i poboljšanjem standarda, procenjuju Nacionalne smernice za tumačenje (NIG) i bave se važnim problemima koji se javljaju u sektoru svežih proizvoda.²⁷

HRIA - Procena uticaja na ljudska prava

Procena uticaja na ljudska prava (HRIA) opisuje procenu posledica po ljudska prava kao proces za sistematsko identifikovanje, predviđanje i reagovanje na potencijalne uticaje poslovanja, vladine politike ili trgovinskog sporazuma na ljudska prava.²⁸

IDH

IDH je međunarodna organizacija osnovana 2008. godine, koja okuplja javne i privatne zainteresovane strane sa ciljem da se globalna poljoprivredna tržišta učine održivijim i inkluzivnijim. Zajedno sa partnerima, razvija rešenja za kritične izazove u globalnim lancima vrednosti, kao što su klimatske promene, nepravedni uslovi rada i plate, nejednaka raspodela vrednosti i nejednakost polova.²⁹

IFS standard

IFS Management GmbH (IFS) je zajedničko preduzeće francuskog saveza maloprodaja FCD i nemačkog saveza maloprodaja HDE. Ovo zajedničko preduzeće razvija globalno priznate standarde bezbednosti i kvaliteta proizvoda za kompanije u lancu snabdevanja hranom i robom široke potrošnje.

Sertifikacija po IFS standardu uključuje zahteve zasnovane na riziku koji se mogu koristiti za procenu da li dobavljači proizvoda privatne robne marke i brendiranih proizvoda mogu da isporuče bezbedne, visokokvalitetne proizvode u skladu sa specifikacijama kupaca. Time se pomaže da se osigura da potrošači mogu verovati da su proizvodi koji se nalaze na policama maloprodaja bezbedni i dobrog kvaliteta.³⁰

ILO - Međunarodna organizacija rada

Međunarodna organizacija rada (ILO) je posvećena promociji socijalne pravde i međunarodno priznatih ljudskih i radnih prava i sledi svoju osnovnu misiju da je socijalna pravda neophodna za univerzalni i trajni mir.

Kao jedina tročlana agencija Ujedinjenih nacija, Međunarodna organizacija rada je od 1919. godine okupila vlade, poslodavce i radnike iz 187 zemalja članica kako bi postavili radne standarde, razvili politike i programe za promociju dostojanstvenog rada za sve žene i muškarce.³¹

²⁴ GLOBALG.A.P.: Savetodavni odbor, 2024

²⁵ GLOBALG.A.P.: Radna grupa za ekološku održivost, 2024

²⁶ GLOBALG.A.P.: Istorija GLOBALG.A.P., 2024

²⁷ GLOBALG.A.P.: Tehnička komisija za voće i povrće, 2024

²⁸ Danish Institute for Human Rights: Uvod u procenu uticaja na ljudska prava, 2023

²⁹ IDH: O IDH, 2025

³⁰ IFS Management GmbH (IFS), 2024

³¹ ILO: O ILO, 2025

Kodeks ponašanja	Kodeks ponašanja za poslovne partnere kompanija Švarc grupe opisuje naše osnovne principe za saradnju sa dobavljačima. Naš Kodeks ponašanja koristimo već dugi niz godina u pregovorima sa našim dobavljačima sa ciljem da ih obavežemo da se pridržavaju ovih principa i standarda.
OECD - Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj	Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) je međunarodna organizacija posvećena razvoju boljih smernica za bolji život. Ova organizacija već više od 60 godina razvija politike koje promovišu prosperitet i mogućnosti i zasnovana je na jednakosti i blagostanju. OECD tesno sarađuje sa političkim donosiocima odluka, zainteresovanim stranama i građanima da bi uspostavio međunarodne standarde zasnovane na dokazima i pronašao rešenja za društvene, ekonomske i ekološke izazove. Od poboljšanja ekonomskih performansi i jačanja politika za borbu protiv klimatskih promena do jačanja obrazovanja i borbe protiv međunarodne utaje poreza, OECD je jedinstveni forum i centar znanja za podatke, analize i najbolje prakse u javnoj politici. Glavni cilj je postavljanje međunarodnih standarda i podrška njihovoj implementaciji, kao i pomoć zemljama da naprave put ka jačim, pravednijim i čistijim društvima.³²
PHD - Planetarna zdrava dijeta	EAT Lancet komisija koja se sastoji od 37 vodećih svetskih naučnika je 2019. godine dala naučnu osnovu za globalne promene u ishrani: Planetarno zdravu dijetu (PHD). Zdrava i održivija ishrana, kombinovana sa dnevnim kalorijskim potrebama svih ljudi na Zemlji, uz poštovanje planetarnih granica. ³³

³² OECD: O, 2025

³³ Eat forum: EAT – Lancet Commission on Food, Planet, Health, 2024

³⁴ QS GmbH: Odbori (q-s.de), 2024

QS GmbH Savetodavni odbor	Sistem sertifikacije QS je poslovna inicijativa za bezbednu hranu – od poljoprivrednika do prodajnog mesta. Sva usavršavanja ovog sistema se sprovode u tesnoj koordinaciji sa privrednim subjektima. Time se osigurava da svi sistemski partneri rade zajedno. U tri savetodavna odbora, Odboru poverenika i Savetodavnom odboru za sankcije, renomirani eksperti svojim znanjem podržavaju posvećenost hrani iz dobrih ruku. Pored toga, postoje razne radne grupe za specifične teme vezane za proizvodnju hrane za životinje i dva naučna fonda koja promovišu istraživanje bezbednosti hrane.³⁴
RA - Rainforest- Alliance standard	Rainforest Alliance (RA) osnovana je 1987. godine radi očuvanja biodiverziteta i promocije ekološki održivih i društveno pravednih praksi u poljoprivredi i šumarstvu u preko 60 zemalja. Ona dodeljuje potrošačku oznaku sa zelenom žabom na osnovu „standarda održive poljoprivrede Rainforest Alliance“. Standard se zasniva na kriterijumima ljudskih prava, kao što su pristup obrazovanju ili zabrana dečjeg rada, kao i na ekološkim zahtevima kao što su zaštita voda i biodiverziteta. 2018. godine, RA je udružio snage sa programom za sertifikaciju UTZ.³⁵
SBTi - Inicijativa za ciljeve na naučnoj osnovi	Inicijativa za ciljeve na naučnoj osnovi (SBTi) predstavlja neprofitnu organizaciju koja osnažuje kompanije i finansijske institucije širom sveta da daju svoj doprinos u borbi protiv klimatske krize. Definiše i promoviše najbolje prakse za smanjenje emisija i ciljeve neto-nula emisije u skladu sa naukom o klimi. Standardi, alati i smernice, koje je razvila Inicijativa za ciljeve na naučnoj osnovi, omogućavaju kompanijama i finansijskim institucijama da postave ciljeve na naučnoj osnovi u skladu sa najnovijim saznanjima nauke o klimi. Takve ciljeve kompanija i finansijskih institucija procenjuje i potvrđuje Inicijativa za ciljeve na naučnoj osnovi (SBTi).³⁶

³⁵ Rainforest Alliance: O nama, 2023

³⁶ Mreža ciljeva na naučnoj osnovi: Ko smo mi, 2024

SIZA standard

Sertifikacija u skladu sa SIZA standardom (Održiva poljoprivreda u Južnoj Africi) ima za cilj da podrži poljoprivrednike u poštovanju etičkih propisa o radu i bezbednosti životne sredine. Radi se o južnoafričkom standardu koji je usklađen sa najboljom globalnom praksom i nudi ekonomičan pristup, bez obzira na to koje tržište neki proizvođač snabdeva.³⁷

SPP - Politika održive nabavke

Politika održive nabavke definiše zahteve za prodavce, širi lanac snabdevanja u oblasti korporativne odgovornosti i priprema mere za zaštitu ljudskih prava u lancima snabdevanja i životnoj sredini.

WWF filter rizika

Uz pomoć WWF filtera rizika, kompanije imaju lak pristup raznim alatima, filteru rizika za biodiverzitet i filteru rizika za vodu, koji omogućavaju korisnicima da otpremaju i upravljaju svojim podacima na centralnoj i bezbednoj onlajn platformi kako bi sproveli procene rizika za biodiverzitet i vode. WWF filter rizika za biodiverzitet treba da se koristi kao alat za skrining radi identifikacije rizika za biodiverzitet i određivanja prioriteta korporativnih mera za zaštitu biodiverziteta. WWF filter rizika za vode treba da se koristi kao alat za skrining radi identifikacije rizika za vode i određivanja prioriteta korporativnih mera u sektoru voda.³⁸

³⁷ SIZA: Dobro došli u SIZA, 2024

³⁸ WWF filter rizika: Uputstva za alate, 2025

Izvori i linkovi

Izvori i linkovi

Alijansa za upravljanje vodama:
The AWS Standard 2.0

<https://a4ws.org/the-aws-standard-2-0/>
(Verzija: 2024)

Appellando:
Home

<https://www.appellando.org/>
(Verzija: 2024)

Britanski maloprodajni konzorcijum (BRC):
Why BRCGS

<https://www.brcgs.com/about-brcgs/why-brcgs/CGS>
(Verzija: 2024)

Danish Institute for Human Rights:
Introduction to human rights impact assessment

<https://www.humanrights.dk/tools/human-rights-impact-assessment-guidance-toolbox/introduction-human-rights-impact-assessment>
(Verzija: 2023)

Department for Energy Security and Net Zero (DESNZ):
Greenhouse gas reporting: conversion factors

<https://www.gov.uk/government/publications/greenhouse-gas-reporting-conversion-factors-2024>
(Verzija: 2022)

Eatforum:
EAT – Lancet Commission on Food, Planet, Health

<https://eatforum.org/eat-lancet-commission/>
(Verzija: 2024)

EHI Retail Institute:
Über uns (O nama)

<https://www.ehi.org/das-ehi/ueber-uns/>
(Verzija: 2025)

EHI Retail Institute: Institut za ljudska prava i zaštitu životne sredine
Appellando: Beschwerdemechanismus entlang der Lieferkette (Mehanizam za žalbe duž lanca snabdevanja)

<https://www.ehi.org/presse/fuer-menschenrechte-und-umweltschutz/>
(Verzija: 2023)

Evropska komisija:
Bio logotip

https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-logo_de
(Verzija: 2024)

Fairtrade:
Was ist Fairtrade? (Šta je Fairtrade?)

<https://www.fairtrade-deutschland.de/was-ist-fairtrade>
(Verzija: 2024)

FLOCERT:
FLOCERT – Assuring Fairness

<https://www.flocert.net/de/>
(Verzija: 2025)

GLOBALG.A.P.:
Advisory Board

<https://www.globalgap.org/about/advisory-board/>
(Verzija: 2024)

GLOBALG.A.P.:

Die Geschichte von GLOBALG.A.P. (Istorija GLOBALG.A.P.)

<https://www.globalgap.org/about/history/>

(Verzija: 2024)

GLOBALG.A.P.:

Environmental Sustainability Working Group

<https://www.globalgap.org/about/focus-groups/environmental-sustainability-wg/>

(Verzija: 2024)

GLOBALG.A.P.:

Fruit and Vegetable Technical Committee

<https://www.globalgap.org/about/technical-committees/fruit-and-vegetables-tc/>

(Verzija: 2024)

IDH: The Sustainable Trade Initiative

About IDH

<https://idh.org/about>

(Verzija: 2025)

IFS Management GmbH (IFS):

Über den IFS (O IFS-u)

<https://www.ifs-certification.com/de/about-ifs>

(Verzija: 2024)

ILO (International Labour Organization):

About the ILO

<https://www.ilo.org/about-ilo>

(Verzija: 2025)

Lebensmittelzeitung:

Beschwerdemechanismus von Lidl steht Pate (Artikel) (Lidlov mehanizam za žalbe je prvi) (članak)

Ressort Frischware; Autor: Alrun Krönert, strana 18, izdanje 27000,

(Verzija: 13.10.2023)

Lebensmittelzeitung:

Menschenrechte in der Lieferkette (Interview) (Ljudska prava u lancu snabdevanja) (intervju)

Ressort Frischware; Autor: Alrun Krönert, strana 18, izdanje 27000,

(Verzija: 13.10.2023)

LGL Bayern:

Lebensmittel: Akute Referenzdosis (Namirnice: Akutna referentna doza)

https://www.lgl.bayern.de/lebensmittel/chemie/pflanzenschutzmittel/et_akute_referenzdosis.htm

(Verzija: 2024)

Lidl u Nemačkoj:

Biodiversitätsstandard (Standard biodiverziteta)

<https://unternehmen.lidl.de/verantwortung/gut-fuer-den-planeten/biodiversitaet/massnahmen/biodiversitaetsstandard>

(Verzija: 2023)

OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development):

About

<https://www.oecd.org/en/about.html>

(Verzija: 2025)

Our World in Data:
How much of global greenhouse gas emissions come from food?

<https://ourworldindata.org/greenhouse-gas-emissions-food>
(Verzija: 2021)

QS GmbH:
Gremien (Odbori)

<https://www.q-s.de/qs-system/qssystem-gremien.html>
(Verzija: 2024)

Rainforest Alliance:
Über uns (O nama)

<https://www.rainforest-alliance.org/de/uber-uns/>
(Verzija: 2023)

Mreža ciljeva na naučnoj osnovi:
Who we are

<https://sciencebasedtargetsnetwork.org/about/#:~:text=What%20we%20do,the%20Science%20Based%20Targets%20initiative.>
(Verzija: 2024)

SCS Global Services:
**SCS Zertifizierung „Nachhaltig angebaut“
(SCS sertifikacija „Održivi uzgoj“)**

<https://de.scsglobalservices.com/services/sustainably-grown-certification>
(Verzija: 2024)

The Sustainability Initiative of South Africa (SIZA):
Welcome to SIZA

<https://siza.co.za/>
(Verzija: 2024)

Savezna agencija za životnu sredinu:
Pflanzenschutzmittel (Sredstva za zaštitu bilja)

<https://www.umweltbundesamt.de/themen/chemikalien/pflanzenschutzmittel>
(Verzija: 9.12.2024.)

Wagner, D. L., Grames, E. M., Forister, M. L., Berenbaum, M. R., & Stopak, D.:
Insect decline in the Anthropocene: Death by a thousand cuts

<https://www.pnas.org/doi/full/10.1073/pnas.2023989118>
(Verzija: 11.1.2021.)

WWF:
**Wasserverbrauch und Wasserknappheit
(Petrošnja vode i nestašica vode)**

<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Landwirtschaft/WWF-Studie-Kulinarischer-Kompass-Wasser.pdf>
(objavljeno 2021.)

WWF Risk Filter:
Introduction to Tools

<https://riskfilter.org/#introduction>
(Verzija: 2025)

Izvori slika

Naslovna strana
Adobe Stock_656916557

Strana 1
Adobe Stock_321433031

Strana 3
Adobe Stock_330600303

Strana 12
AdobeStock_1077331630

Strana 12
AdobeStock_312862650

Strana 12
AdobeStock_334795860

Strana 23
Adobe Stock_126922352

Strana 24
Adobe Stock_82097098

Kontakt

Lidl Srbija KD
Prva južna radna 3
22330 Nova Pazova

csr_purchasing@lidl.rs

Dalje reference za CSR strategiju

<https://www.lidl.rs/>

<https://kompanija.lidl.rs/odrzivost-u-lidlu>

Napomena o autorskom pravu

Sadržaj ovog dokumenta (uključujući tekst, grafike, fotografije, logotipe itd.) i sam dokument su zaštićeni autorskim pravima.

Ovaj dokument i/ili njegov sadržaj se ne smeju distribuirati, menjati, objavljivati, prevoditi ili reprodukovati bez pismene dozvole kompanije Lidl.

Napomena o rodovima

*Radi bolje čitljivosti, u ovoj publikaciji se za označavanje osoba i ključnih reči povezanih s osobama koristi oblik u muškom rodu. Odgovarajući pojmovi se u načelu ravnopravno odnose na sve rodove. Skraćeni oblik jezika se koristi samo iz redakcijskih razloga i nema nikakvu vrednost.

© Lidl Srbija KD